

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»
імені Т.Г. ШЕВЧЕНКА**

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ»

**третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
доктор філософії
галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки**

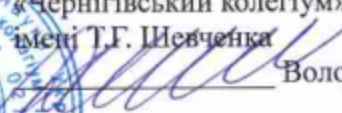
ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Національного університету «Чернігівський
колегіум» імені Т.Г. Шевченка
протокол № 6 від «30» січня 2019 р.

Освітня програма введена в дію з
01.09.2019 р.

Зі змінами і доповненнями
протокол № 1 від «31» серпня 2021 р.

Заступник голови вченої ради
Національного університету
«Чернігівський колегіум»
імені Т.Г. Шевченка

Володимир ДЯТЛОВ

ЧЕРНІГІВ – 2021

РОЗРОБЛЕНО

проектною групою у складі:

1. Янченко Тамара Василівна, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін (гарант освітньо-наукової програми);
2. Гавриленко Тетяна Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної та початкової освіти;
3. Зайченко Наталія Іванівна, доктор педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи та освітніх і педагогічних наук;
4. Тимошко Ганна Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін;
5. Гребеник Тетяна Володимирівна – здобувачка ступеня PhD.

ОБҐРУНТУВАННЯ
змін до освітньо-наукової програми «Освітні, педагогічні науки»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Зміни до освітньо-наукової програми (ОНП) «Освітні, педагогічні науки» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, затвердженої рішенням Вченої ради Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка від 31 серпня 2021 р., протокол № 1, зумовлені чинниками, які виявилися у процесі її реалізації упродовж 2019-2021 н. р.

Під час реалізації ОНП, за результатами опитувань (січень-травень 2021 р.), зустрічей (очних і дистанційних), консультацій, робочих нарад, засідань, робоча група отримала відгуки від здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, представників академічної спільноти, стейкхолдерів, роботодавців із побажаннями змін та уточнень до діючої ОНП, а саме:

I. Внесено зміни до ОНП «Освітні, педагогічні науки» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки відповідно до професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 № 610):

1 – загальна інформація.

4 – придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання.

6 – Програмні компетентності.

7 – Програмні результати навчання.

II. Змінено компоненти ОНП:

- обов'язкові компоненти;

- дисципліни за вибором.

Керівник робочої групи:

гарант ОНП «Освітні, педагогічні науки»
третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
завідувач кафедри педагогіки і методики
викладання історії та суспільних дисциплін
Національного університету «Чернігівський
колегіум» імені Т.Г. Шевченка,
доктор педагогічних наук, доцент

Тамара ЯНЧЕНКО

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, м. Чернігів, вул. Гетьмана Полуботка, 53, 14013.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії
Офіційна назва програми	Освітні, педагогічні науки
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом PhD; обсяг 60 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	первинна
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня магістр або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст
Мова(и) викладання	українська мова
Термін дії освітньої програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://chnpu.edu.ua/university/departments/viddil-aspiranturi-i-doktoranturi
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних, інтегрованих у світовий освітньо-науковий простір фахівців, здатних здійснювати дослідницько-інноваційну й професійно-педагогічну діяльність у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова академічна, у межах якої можлива наукова та викладацька кар'єра.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Проведення досліджень у галузі 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки. Програма спрямована на здобуття майбутніми докторами філософії теоретичних і практичних

	<p>знань, умінь, навичок та формування компетентностей, необхідних для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем професійної та науково-дослідницької діяльності у процесі проведення наукового дослідження.</p> <p><i>Ключові слова:</i> методологія, освітні системи, педагогічні науки, освітні технології, наукові дослідження, наукова комунікація, методи та методики проектування й організації досліджень в галузі освіти, педагогіки.</p>
Особливості програми	<p>Освітньо-наукова програма зорієнтована на комплексну підготовку викладача-дослідника. Освітня складова програми реалізується упродовж 6 семестрів, обсягом 60 кредитів. Зміст наукової складової ОНП визначається індивідуальним навчальним планом аспіранта. Освітньо-наукова програма спрямована на розвиток інтегральних, загальних, фахових компетентностей, дослідницького потенціалу, академічної культури здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.</p>
<p>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
Придатність до працевлаштування	<p>Робота за фахом у закладах вищої освіти, наукових установах (організаціях) тощо на посадах згідно з чинною редакцією національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010 зі змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 18 серпня 2020 року № 1574):</p> <p>2310.1 Професори та доценти;</p> <p>2310.2, 20199 Асистент;</p> <p>2310.2 Викладач закладу вищої освіти;</p> <p>2351.1, 23667 Науковий співробітник (методи навчання);</p> <p>2359.1, 23667 Науковий співробітник (в інших галузях навчання) та International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08).</p>
Подальше навчання	<p>Випускник освітньо-наукової програми 011 Освітні, педагогічні науки має право на здобуття наукового рівня вищої освіти (ступеня доктора наук); опановування інших освітніх програм; набуття додаткових компетентностей у системах післядипломної освіти, неформальної та</p>

	інформальної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Імплементация освітньої складової забезпечується завдяки використанню технологій навчання, розроблених на засадах інтерактивних і пошуково-дослідницьких підходів і методів підготовки майбутніх докторів філософії.</p> <p>Навчання проводиться у формі лекцій, практичних занять, індивідуальних і групових консультацій, виконання завдань самостійної роботи, проходження практики.</p> <p>Передбачено навчання із застосуванням методик максимальної активізації здобувачів освіти під час занять шляхом виконання навчальних та дослідницьких проєктів, творчих завдань, моделювання фрагментів освітнього процесу у закладах вищої освіти, підготовки презентацій, доповідей і повідомлень.</p> <p>Стимулюється самонавчання здобувачів освіти, індивідуальні та групові завдання з метою формування навичок роботи у команді та самостійного пошуку вирішення проблеми.</p>
Оцінювання	<p>Застосовуються такі методи оцінювання: поточне оцінювання здійснюється шляхом виконання творчих і тестових завдань, контрольних робіт, усного та письмового опитування, виступів (доповідей), презентацій тощо.</p> <p>Підсумкове оцінювання здійснюється на підставі результатів поточного контролю за 5-бальною національною системою та системою ECTS (залік, екзамен), проходження практик – за 5-бальною національною системою та системою ECTS.</p> <p>Оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяє виявити ступінь досягнення ними програмних результатів навчання. Критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок доводяться до відома студентів на першому занятті з кожної навчальної дисципліни. Оцінювання здобувачів вищої освіти є прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур.</p>
6 – Програмні компоненти	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної наукової діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі

	Освіта/Педагогіка на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до критичного мислення.</p> <p>ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, здатність генерувати ідеї.</p> <p>ЗК 4. Здатність розробляти та управляти проектами, здатність застосовувати кращі практики у професійній діяльності.</p> <p>ЗК 5. Здатність до спілкування у професійному середовищі у національному та міжнародному контексті.</p> <p>ЗК 6. Здатність до особистісного розвитку, здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.</p> <p>ЗК 7. Здатність діяти ініціативно, соціально відповідально та свідомо, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, ефективно працювати в команді, цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність, здатність проявляти емпатію, діяти на основі етичних міркувань, усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність до розуміння предметної галузі за обраним науковим напрямом та освітньою діяльністю.</p> <p>ФК 2. Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері освіти та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези.</p> <p>ФК 3. Здатність формулювати дослідницьке питання, розробляти проєкт наукового дослідження.</p> <p>ФК 4. Здатність обирати методи та критерії оцінки (кінцеві точки) дослідження відповідно до цілей та завдань наукового проєкту.</p> <p>ФК 5. Оволодіння сучасними методами наукового дослідження.</p> <p>ФК 6. Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення.</p> <p>ФК 8. Здатність представлення результатів наукових досліджень в усній і письмовій мові відповідно до національних і міжнародних стандартів.</p> <p>ФК 9. Здатність до організації та реалізації педагогічної діяльності, здатність до лідерства, організації діяльності колективу та керування нею.</p>

	<p>ФК 10. Здатність планувати й організовувати освітній процес у вищій школі, проводити навчальні заняття та забезпечувати досягнення запланованих результатів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей і потреб здобувачів освіти, здійснювати консультування здобувачів освіти, здатність здійснювати індивідуальний супровід студента під час навчання, прогнозувати й оцінювати результати освітнього процесу, розробляти й оновлювати програми навчальних дисциплін та методичні матеріали до них, здійснювати викладацьку діяльність.</p>
--	---

7 – Програмні результати навчання

	<p>ПРН 1. Вільно спілкування з питань, що стосуються сфери наукових знань з науковою спільнотою українською та іноземною мовами, відобразити результати досліджень у наукових публікаціях у виданнях України та закордону.</p> <p>ПРН 2. Критично осмислювати знання про концептуальні засади, цілі, завдання, принципи функціонування освіти в Україні та світі для розв’язання дослідницьких і професійних завдань.</p> <p>ПРН 3. Планувати, організовувати і здійснювати наукові дослідження у сфері освіти з використанням інноваційних технологій, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників, презентувати результати дослідження, обстоювати власну наукову позицію.</p> <p>ПРН 4. Застосовувати філософські принципи, поняття і категорії для обґрунтування методологічних засад, визначення концепції наукового дослідження.</p> <p>ПРН 5. Критично оцінювати існуючі системи освіти, представлені в історико-педагогічному дискурсі; застосовувати перевірені часом наукові положення представників світової та української педагогічної думки у наукових дослідженнях і викладацькій діяльності.</p> <p>ПРН 6. Здійснювати професійну науково-педагогічну діяльність у вищій школі, у наукових структурах/закладах, формулювати зміст, цілі навчання, обирати способи їх досягнення, форми контролю, оцінювання; розробляти й вдосконалювати освітні програми, програми навчальних дисциплін і методичні матеріали до них.</p>
--	--

ПРН 7. Аналізувати змістове забезпечення освітнього процесу в ЗВО, визначати шляхи його модернізації, продукувати нові педагогічні ідеї.

ПРН 8. Здійснювати пошук інформації в науковій літературі, використовуючи різноманітні ресурси (журнали, бази даних, онлайн ресурси, архівні матеріали тощо).

ПРН 9. Розробляти програму саморозвитку та самовдосконалення, обирати ефективний інструментарій презентації результатів власної професійної діяльності, створювати власний професійний імідж.

ПРН 10. Дотримуватися принципів академічної доброчесності у науковій та професійній діяльності.

ПРН 11. Вести діалог і полілог на засадах професійної етики наукового співтовариства; застосовувати наукову термінологію.

ПРН 12. Визначати тенденції та закономірності розвитку освіти у різних країнах, регіонах світу; виявляти умови ефективності педагогічної діяльності і враховувати їх під час викладацької діяльності, здійснення наукового дослідження.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p>100% науково-педагогічних працівників мають наукові ступені та звання;</p> <p>Кадрове забезпечення відповідає вимогам щодо кваліфікації викладачів, представлених у Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності (Постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187) – 100 %.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники не менше ніж один раз на п'ять років проходять стажування, в т. ч. закордонні, а також систематично здійснюють підвищення кваліфікації згідно із Порядком підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 21.09.2019 р. №800 (зі змінами і доповненнями) та «Положенням про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка» від 06.11.2019 р.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічна база університету відповідає вимогам щодо підготовки фахівців за освітньою програмою. Освітній процес здійснюється в аудиторіях з мультимедійним обладнанням, у комп'ютерних класах. В університеті створено умови для доступу до мережі Інтернет.</p> <p>Функціонує розвинена соціальна інфраструктура:</p> <ul style="list-style-type: none">- в університеті є 3 гуртожитки;- спортивні зали, спортивний майданчик;- медичний пункт;- працюють пункти громадського харчування.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>В освітньому процесі використовуються інформаційні та комунікаційні технології, мультимедіа, Інтернет ресурс.</p> <ul style="list-style-type: none">- офіційний сайт НУЧК імені Т.Г. Шевченка (http://chnpu.edu.ua);- офіційна сторінка Інституту (https://inst-hist.chnpu.edu.ua);- необмежений доступ до мережі Інтернет;- наукова бібліотека, читальні зали;- університетський репозитарій (http://erpub.chnpu.edu.ua:8080/jspui/); <p>навчально-методичне забезпечення дисциплін на кафедрах.</p>

9 – Академічна мобільність

Національна	Цілі та завдання, організаційне забезпечення академічної
--------------------	--

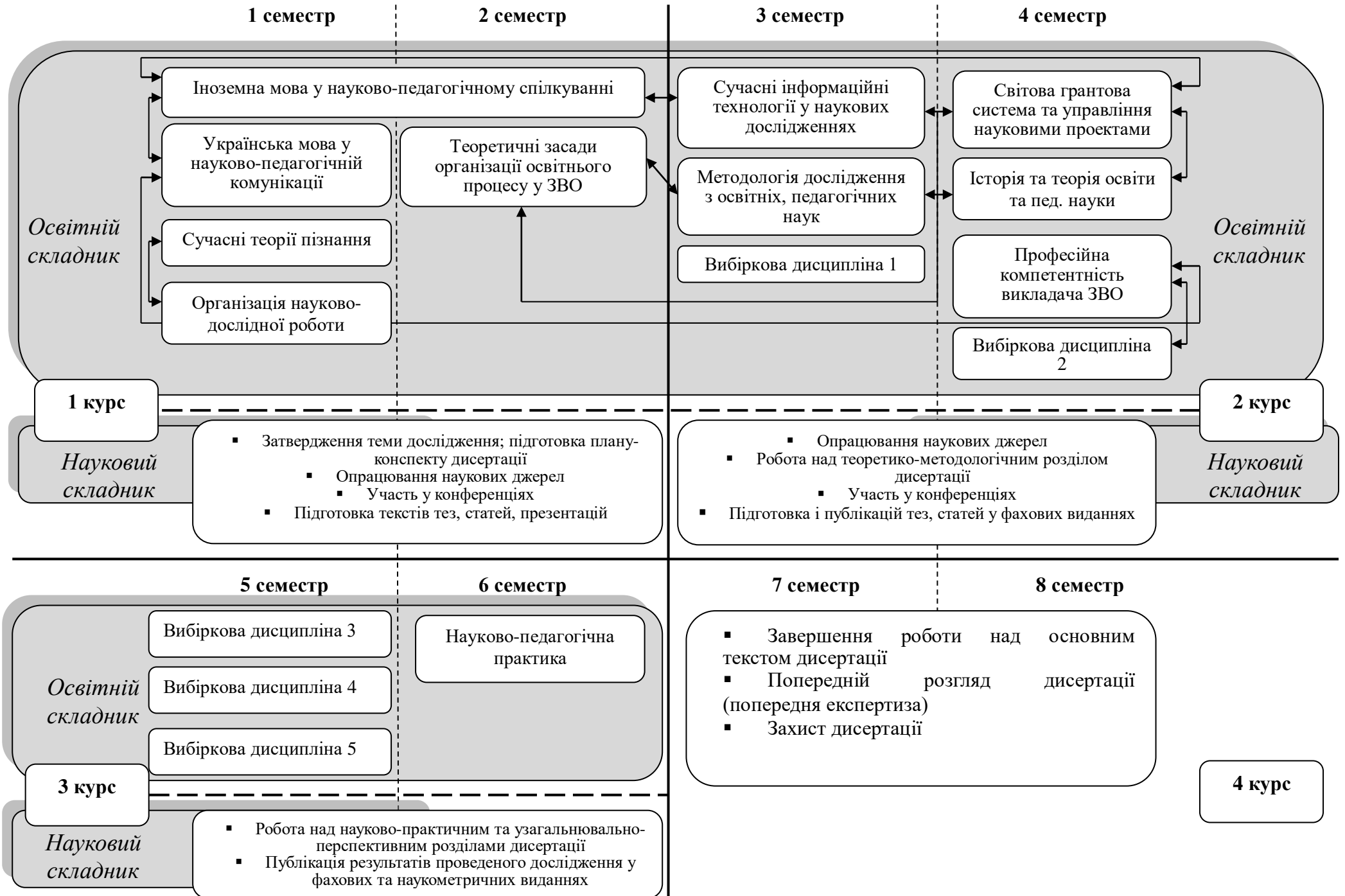
кредитна мобільність	<p>мобільності здобувачів вищої освіти в НУЧК, порядок визнання та перезарахування результатів їхнього навчання, права та обов'язки учасників освітнього процесу, які беруть участь у програмах академічної мобільності, порядок звітування та оформлення документів за результатами навчання регламентує «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність у Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка» від 25.04.2018 р.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Міжнародна академічна мобільність здобувачів вищої освіти реалізується на підставі міжнародних договорів про співробітництво, програм, проєктів, на основі індивідуальних запрошень у порядку, встановленому «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка» від 25.04.2018 р.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>—</p>

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
Цикл загальної підготовки (16 кредитів)			
ОК 1	Іноземна мова у науково-педагогічному спілкуванні	6	екзамен
ОК 2	Українська мова у науково-педагогічній комунікації	3	екзамен
ОК 3	Сучасні теорії пізнання	4	екзамен
ОК 4	Організація науково-дослідної роботи	3	залік
Цикл професійної підготовки (29 кредитів)			
ОК 5	Теоретичні засади організації освітнього процесу у ЗВО	3	залік
ОК 6	Сучасні інформаційні технології у наукових дослідженнях	3	залік
ОК 7	Світова грантова система та управління науковими проектами	5	залік
ОК 8	Історія та теорія освіти та педагогічної науки	3	екзамен
ОК 9	Професійна компетентність викладача ЗВО	3	залік
ОК 10	Методологія дослідження з освітніх, педагогічних наук	3	екзамен
ОК 11	Науково-педагогічна практика	9	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		45	
Вибіркові компоненти (15 кредитів)			
ВК 1- ВК 5	Дисципліни за вибором	15	залік
Загальний обсяг освітньої програми (освітня складова)		60	

3. Структурно-логічна схема ОПН

4. Форми атестації здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти доктора філософії

Встановлення відповідності результатів навчання і написання дисертації до індивідуального плану роботи здобувача доктора філософії відбувається під час проведення семестрових і підсумкової атестацій.

Семестрова атестація – два рази на рік (посеместрово) здобувач звітує про стан виконання індивідуального плану роботи (його розділів – індивідуальний навчальний план, індивідуальний план наукової роботи аспіранта) на засіданні кафедри педагогіки, додає письмовий звіт, підписаний здобувачем, науковим керівником і завідувачем кафедри. Результати семестрової атестації затверджуються відкритим голосуванням членів кафедри.

Підсумкова атестація – на четвертому курсі здобувач звітує про виконання індивідуального плану роботи (його розділу – індивідуальний навчальний план). Звіт про виконання індивідуального плану роботи (його розділу – індивідуальний план наукової роботи аспіранта) відбувається у формі попереднього розгляду дисертації (попередньої експертизи).

Атестація випускників, які здобувають ступінь доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» від 06.03.2019 р. № 167 атестація осіб, здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

**5. Матриця відповідності програмних компетентностей
обов'язковим компонентам освітньої програми**

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11
ЗК 1	*	*	*	*			*	*	*	*	
ЗК 2	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*
ЗК 3			*		*			*	*	*	*
ЗК 4				*	*		*		*	*	*
ЗК 5	*	*			*	*	*	*	*		*
ЗК 6	*	*					*	*	*		*
ЗК 7	*	*			*	*	*		*		*
ФК 1								*	*	*	*
ФК 2				*			*	*	*	*	
ФК 3				*			*			*	*
ФК 4			*	*		*		*		*	
ФК 5	*	*		*		*	*			*	
ФК 6					*			*		*	*
ФК 7					*			*		*	*
ФК 8	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*
ФК 9					*			*	*		*
ФК10					*			*	*		*

**6. Матриця відповідності програмних результатів навчання
обов'язковим компонентам освітньої програми**

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11
PH1	*	*					*				*
PH2			*		*			*	*	*	*
PH3				*		*	*	*	*	*	*
PH4			*	*	*			*		*	
PH5					*			*		*	*
PH6					*		*	*	*		*
PH7					*			*	*		*
PH8	*	*		*	*	*	*	*		*	*
PH9	*	*	*		*	*	*		*	*	*
PH10	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
PH11	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*
PH12	*	*			*		*	*	*	*	*